

WSPARCIE STUDENTÓW Z AUTYSTYCZNYM SPEKTRUM ZABURZEŃ

Opracowanie: Anna Szudra-Barszcz, Ireneusz Bieniek, Ida Tymina, Ewa Domagała-Zyśk

Przed rozpoczęciem zajęć, na których obecny będzie student ze spektrum zaburzeń autystycznych (ASD), warto dowiedzieć się więcej o specyfice funkcjonowania osób z autyzmem i zespołem Aspergera. To pozwoli przewidzieć albo uprzedzić niektóre sytuacje.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY, KTÓRE WARTO WDRÓŻYĆ W PRACY W GRUPACH Z OSOBAMI Z ASD

Jeśli wiesz, że w grupie/na roku jest student z ASD, porozmawiaj z nim, poznaj go, zapytaj, jak możesz go wesprzeć w studiowaniu.

Jeśli twoją uwagę przykuwają nietypowe zachowania studenta, a nie znasz ich powodu, porozmawiaj z nim na osobności, spróbuj poznać ich przyczynę.

Skoncentruj się na mocnych stronach studenta z autyzmem (na pewno takie posiada!), a nie na jego trudnościach.

Dbaj o komfortowe środowisko uczenia się – studenci z ASD mogą być nadwrażliwi na dźwięki, zapachy, ostre oświetlenie, co uniemożliwia im efektywne uczestnictwo w zajęciach.

Dbaj o to, aby polecenia były jednoznaczne, czytelne, a zadania zaopatrzone w instrukcje. Jeśli student ma trudność w zrozumieniu instrukcji i poleceń, zaoferuj pomoc w czasie konsultacji.

Jeśli jest to potrzebne, zaoferuj możliwość dostosowania formy zajęć, zaliczeń i egzaminów.

Zadbaj o wsparcie rówieśnicze. Ustal ze studentem, czy chce, żeby studenci w grupie/na roku wiedzieli o jego trudnościach – łatwiej będzie wtedy wspierać jego udział w pracach i projektach grupowych.

PAMIĘTAJ

- ➔ Jeśli nie otrzymałeś oficjalnej informacji o uczestnictwie studenta z ASD w twoich zajęciach, to nie znaczy, że w grupie/na roku nie ma takich osób. Wielu studentów nie ujawnia swoich trudności w obawie przed reakcją ze strony otoczenia.
- ➔ Bądź uważny. Nie oceniaj pochopnie nietypowych zachowań studenta, ale staraj się poznać ich przyczyny.
- ➔ Studentowi z ASD nie brakuje pasji odkrywania. On/ona nie ma problemu z tym, jak zdobywać wiedzę, ale z tym jak realizować stawiane przed nim/nią zadania. Potrzebuje jednak do tego instrukcji (krok po kroku: w jaki sposób? gdzie? kiedy?).
- ➔ Każda osoba ze spektrum autyzmu jest inna. ASD jako sposób poznawania i reagowania na środowisko stanowi bardzo zróżnicowany pod kątem charakteru i natężenia zestaw trudności i szczególnych umiejętności.
- ➔ Jeśli poznałeś jednego studenta w spektrum, to znaczy, że znasz tylko jednego studenta w spektrum. Ze względu na specyfikę funkcjonowania osób z ASD każda z nich wymaga indywidualnego podejścia, form i charakteru wsparcia.

DODATKOWE FORMY WSPARCIA

Studenci z ASD czasami potrzebują indywidualnego wsparcia akademickiego i personalnego – może je zaoferować opiekun roku, tutor lub inny student, który przyjmie rolę tutora rówieśniczego.

WARTO PRZECZYTAĆ

Domagała-Zysk, E., 2019. Projektowanie uniwersalne w inkluzyjnej edukacji uczniów ze spektrum autyzmu. Strategie i rekomendacje. W: A. Prokopiak, red. *Osoby ze spektrum autyzmu w biegu życia*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, s. 139-158.

Stefańska-Klar, R., 2010. Studenci ze spektrum autyzmu. Funkcjonowanie, czynniki powodzenia, warunki skutecznego wsparcia. W: I. Bieńkowska, red. *W kręgu resocjalizacji i wybranych zagadnień rozwoju oraz funkcjonowania osób niepełnosprawnych: tom 2*. Gliwice-Kraków: Wydawnictwo „scriptum”, s. 91-107.